No. 155. 1833.

BREEDASCHE Staat- Letterkundige Nieuws- COURANT. en Wetenschappelijk Blad.

Zondag en Maandag 30 Junij en 1 Julij.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,

van Zaturdag 29 Junij.

NEDERLANDEN.

Arnhem, den 28sten Junij.

Heden morgen zijn er voor het paal op de heidevlakte van het naburig legerkamp bij Reijen groote krijgsoefeningen met los vuur door de aldaar gelegerde troepen der 1ste divisie infanterie, onder bevel van Z. Exc. den luitenant-generaal baron *van Geen*, en eene battery artillerie, in tegenwoordigheid van Z. K. H. den Prins Veldmaarschalk uitgevoerd geworden. De onderscheiden manoeuvres, welke, onder anderen een aanval op het dorp Gaza voorstelden en waaraan door Z. K. H. den Erfprins, aan het hoofd zijner kompagnie grenadiers, een werkelijk aandeel genomen werd, werden met eene juistheid en vaardigheid volbragt, die wederom op nieuw ten blijk strekten van de hooge mate van goede oefendheid en kunde onzer krijgslieden, terwijl derzelver krijgshaftige houding en schoon voorkomen het allerstaafst gezigt opleverden; een en ander moet dan ook, naar wij vernemen, de bijzondere goedkeuring van den opperbevelhebber hebben weggedragen, voor wien voorts na den afloop der verschillende krijgsoefeningen de onderscheiden troepen hebben gedefileerd, waarna de troepen naar het kamp en de artillerie naar haar kantonnementen zijn teruggekeerd.

Zoo wij vernemen zal er eenigen tijd na den afloop der laatste gedenkoefeningen, wederom groote parade door de troepen aan het kamp worden gehouden.

— Onze gewone Belgische berigten van heden, en de Parijsche nieuwtijdingen van dit register, zijn ons heden avond niet geworden.

NEDERLANDEN.

Arnhem, den 29sten Junij.

Wij vernemen dat bij het 1ste batt. der 2de afd. mobiele Noord-Brabantsche schutterij, tot 1e luitenants zijn benoemd, de heeren, W. Wessels, P. Brupsveldt van Hulten en C. W. Marie, en tot 2en luitenant E. D. L. Moraux, bij het 3e Batt. dier afdeling; tevens tot kapiteins bij het 2e batt. derzelfde afd., C. Schiffer en W. Hopmans; tot 1e luit. E. C. H. Pfaff, en tot 2e luit. M. Kieboom, J. Hoosemans en C. L. J. Geurvorst; al verder bij het 3e batt. der meergemelde afdeeling, tot 1e luits. J. C. L. Beukman en T. de Jong; tot 2e luits. H. de Jong en P. A. C. van der Pluijm.

Bij het 1e batt. der 3e afd., tot kapitein, W. Huismans, 1e luits. J. Koolhaas Verschoor, J. J. Schutjes en P. H. J. Gerard Jonkheer en tot 2e luits., P. Hardenberg en L. Verdoorn.

Bij het 2e batt.: Tot kapitein, L. B. Dierckens; 1e luits., J. A. de Munck, A. F. Bocholt en F. W. A. van Riet, en tot 2e luits. Rijk Eijgenaar. Bij het 3e batt.: Tot 2e luits., de Joode, A. van der Pluijm en J. van Hoften.

— Onze voormalige ambassadeur te Londen, de heer *A. R. Falk*, wordt, na zijne reis door Italie te hebben volbragt, binnen kort te 's Gravenhage terug verwacht.

— Omtrent het vertrek uit Middelburg van het laatst transport van de dappere verdedigers der citadel schrijft men van daar:

» Heden morgen, ten 7 ure, is van hier, met eene stoomboot en twaalf beurtschepen, naar Arnhem vertrokken, het laatste gedeelte onzer uit Frankrijk teruggekeerde krijgslieden, bestaande uit de beide flank-bataillons der 7de en 9de afdeeling alsmede een detachement mineurs en sappeurs, te zamen uitmakende 36 officieren en 1270 onder-officieren en manschappen; blijvende er nog ziek in het hospitaal achter 65 manschappen, tot onderscheidene korpsen van die troepen behoorende.

» Z. Exc. de luitenant-generaal *de Kock* en de heer plantaadelijke kommandant majoor *Ravens* waren bij de inscheping tegenwoordig, en hebben van deze troepen met vele blijken van voldoening afscheid genomen. Reeds in den vroegen morgen ontving gemelde generaal eene serenade door het hoornmuzijk dezer bataillons.

» Zeer groot was ook nu weder, als bij 't vertrek der laatste troepen, het aantal ingezetenen, welke zich op de kaden en aanpalende hoogten geschaard, en met wederzijdsche hartelijkheid traden, bij het vertrek de afscheidsgroeten elkanders toegezwaaid, terwijl de boorns de vaderlandsche liederen deden hooren.

» Het strekt ons voorts tot eene aangename voldoening te kunnen melden, dat, volgens informatie door ons heden ingewonnen, dadelijk der laatst binnen deze stad gehuisveste troepen aan den heer burgemeester de meest mogelijke aanteekening is teruggezonden, namens alle de alhier doorgetrokken officieren en manschappen over de regt broederlijke en gulle ontvangst door ieder bunner van de ingezetenen dezer stad genoten; hebbende ook deze troepen, door hun alhier gehouden gedrag, zich een zoodanige ontvangst volkomen waardig getoond."

Uit Dordrecht schrijft men dat het opgemelde transport manschappen in den nacht van Woensdag op Donderdag voor die stad is aangekomen en in den vroegen morgen de reis door de Noord en langs de Lek naar Arnhem heeft voortgezet. De stoomboot die de twaalf beurtschepen derwaarts vergezeld heeft, was gisteren aldaar nog niet terug.

— Nadat men te Delft des avonds na den intogt van het dappere korps artilleristen der citadel het hunner een zeer bijzondere voorstelling in den Cirque-Olympique van den heer *Blondin* gegeven had, is hetzelve den volgenden dag op eene buitengewone representatie in den Schouwburg genoodigd, alwaar het al de eer bewezen is die aan krijgshaftige lieden voegt.

Eergisteren hebben de regering, de notabelen van Delft en de bezoeld der aldaar in verschillende takken aanwezende officieren een gemeenschappelijk maaltijd van 114 couverts aan den heer luit.-kol. *Seelig* en zijne wapenbroeders gegeven. Op dezen feestelijken dag verdiende hulde, en op eene waardige wijze hulde toe te brengen aan de daden, het beleid, de braafheid en kloekhartigheid der dappere verdedigers van Antwerpsch citadel.

— De uit de Fransche gevangenschap onlangs teruggekeerde kolonel *Koopman* is gisteren te Amsterdam aangekomen; het korps schutter-muzijkanten aldaar was voornemens hem dapperen moedig eene luisterrijke serenade te geven.

— Volgens berigt uit den Helder van den 26sten dezer zijn den dag aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Suriname* aldaar aangekomen, 150 man van de uit Frankrijk teruggekeerde matrozen en eenige officieren der marine, den 24sten te voren van Vlissingen naar het gat van Texel vertrokken. Door eenige kanonschoten zijn deze brave zeelieden, onder het aanheffen der scheepsmuzijk, van de *Suriname* afgehaald en op Zijner Majesteits schip *Waterloo* overgebragt. De genoemde stoomboot is dadelijk daarop zuider zeewaarts gestevend en reeds ter reede van Vlissingen teruggekomen.

— Zijner Majesteits brik *de Zwaluw*, kapitein *Toms*, die naar de Nederlandsche volkplanting op de kust van Guinea bestemd is, en wegens tegenwind de Vlissingen terug heeft moeten keeren, is thans van daar weder naar zee gestuurd. — Uit Texel is den 26sten Zijner Majesteits fregat *Atjeh*, kapitein-luitenant *A. Fabius Gluimenburg*, naar Batavia bestemd, verder zeil gegaan. Dienzelfden dag was Zijner Majesteits linieschip *Jupiter*, het welk onlangs te Amsterdam van stapel is gelooopen, door het groot Noord-Hollandsche kanaal, voor 's Rijks werf aan den Helder aangekomen.

— De Zweedsche galjas *Annette Dorothea*, kapitein *Andersson*, heeft den 25sten de manschappen van onze uit Frankrijk teruggekeerde krijgshelden van Antwerpen naar Vlissingen overgebragt.

— Te Amsterdam is eergisteren aangekomen de marquis *d'Harcourt*, aankondigende van Frankrijk aan het hof der Nederlanden, alsmede de Russische gezant aan ons hof, Prins *Dolgorouki*, vergezeld van den secretaris van laatstgenoemde.

— Te Keulen is den 17den dezer, in den ouderdom van 72 jaren overleden, de heer *Johan Philip Antoni*, ridder der orde der guldenvlies. Het vaderland verliest in hem een zijner edelste zonen, die zijnen roem in zijne gewigtige betrekkingen [illegible]

— Vandaag [illegible] dat het Engelsche stoomschip [illegible] gemaakt en een aantal hunner schepen vernield heeft.

BELGIE

BRUSSEL, den 28sten Junij.

Het antwoord, op het adres van de kamer van afgevaardigden door den koning gegeven, was van dezen inhoud:

Mijne heeren, ik zeg u dank voor de gevoelens, die gij mij uit naam der kamer van afgevaardigden hebt betuigd.

Ik zie met tevredenheid dat de kamers even als ik het gevoegt waardeeren van de jongste gebeurtenissen, de vrucht van de edelmoedige medewerking der bevriende mogendheden en van de oprechte staatkunde van mijn gouvernement.

De wanorden die te midden van de algemeene rust des lands an onlangs eenige plaatsen verontrust hebben, hebben mij, even als u, mijne heeren, gesmart. Gij hebt reden om overtuigd te zijn, dat mijn gouvernement niet geaarzeld heeft krachtdadige maatregelen te nemen, om de vermeerdering van buitensporigheden, die hetzelve niet voorzien hen, voor te komen.

Deze buitensporigheden vinden, gelijk gij het erkent, haren oorsprong in schandelijke oproijingen en in de ontwerpen van degenen, die onrust en regeringloosheid over het vaderland zoeken te brengen.

Ik hecht eene hooge waarde aan de achting die gij mij voor de constitutionele regten van het koningschap betuigt. Mijn gouvernement zal in 's lands belang voortgaan, van alle die regten, die de constitutie hetzelve toegekend heeft, gebruik te maken, zonder immer op de regten en onafhankelijkheid van de andere magten inbreuk te maken.

Door deze gelukkige zamenstemming zullen wij ons gemeenschappelijk doel bereiken: de vereeniging van de orde en de vrijheid, den waarborg en de ontwikkeling van den nationalen voorspoed.

— De kamer van afgevaardigden heeft gisteren de, ten behoeve van het departement van oorlog, nieuw aangevraagde voorloopige credieten toegestaan en een ontwerp betreffende concessien van tollen goedgekeurd. Heden moet er nog eene openbare zitting gehouden worden, waarna de kamer zich voor eenige dagen zal adjourneren, ten einde het onderzoek der budgetten in de secties te bespoedigen.

De senaat is tegen aanstaanden woensdag bijeen geroepen.

— De toestand van den minister *Rogier*, gewond bij het duel met den heer *Gendebien*, wordt zoo voldoende gezegd, dat hij zich reeds met zaken van zijn departement kon bezig houden. De laatstgemelde is met een tiendaagsch verlof naar Henegouwen vertrokken.

— Bij eene verkiezing van een lid voor de kamer van afgevaardigden te Brugge, ter vervanging van het lid *Herwijn*, die zijne demissie genomen had, heeft de liberale kandidaat *Jullien* de overhand behouden op zijn mededinger, den district-commissaris *Devrière* behouden. — Te Doornik is tot senateur gekozen de heer *Rollin*, zijn mededinger was de heer *Savart*.

— Uit Gent schrijft men dat de raadkamer tot de vervolging van den heer *Koelman* besloten heeft, op grond dat hij den scheepsluitenant *Plancq* moedwillig eene wonde had toegebragt. Deze is evenwel gisteren onder bongtogt voorloopig op vrij voeten gesteld.

— De beruchte *Tydgat* schijnt zich uit Gent verwijderd te hebben, zonder dat men weet waar heen.

— Naar onze bladen melden, is de stad Brussel weder genoodzaakt hare toevlugt te nemen tot een nieuwe leening van vier à vijf millioenen franken.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 26sten Junij.

De kamer der pairs heeft gisteren het budget van ontvangsten zonder eenige discussie met nagenoeg eenparige stemmen aangenomen. Daarop zijn heden de beide wetgevende vergaderingen op nieuw bijeen geweest, en is in de kamer der pairs door den maarschalk *Soult*, in die der afgevaardigden door den heer *d'Argout*, eene koninklijke ordonnantie voorgelezen, waarbij de tegenwoordige zitting voor gesloten wordt verklaard.

Het *Journal des Debats* dat heden morgen dit berigt voorloopig aan zijne lezers mededeelt, komt te gelijkertijd op de noodzakelijkheid terug, om door nieuwe verkiezingen het stelsel door het gouvernement gevolgd aan het oordeel der natie te onderwerpen.

— De prefect van het departement der Seine, de graaf *de Rambuteau*, is in deze betrekking door een der ijverigste voorstanders van het ministerie in de kamer van afgevaardigden, den heer *de Rambuteau* vervangen.

— In den volgen nacht is bij het Spaansch gezantschap een buitengewoon koerier aangekomen, die Madrid op den 21sten dezer des middags ten twaalf uren verlaten had. De plegtigheid der beëdiging was den vorigen dag in de beste orde afgeloopen, en het openbaar gezin deed de bevolking niet geestdrift begroet.

Dezen morgen verhaalt men dat een tweede koerier, die de hoofdstad op den 21sten des middags ten drie uren verlaten had, depeches van den heer de *Rayneval* aan den minister van buitenlandsche zaken heeft overgebragt, die het voorgaande volkomen bevestigen, doch hebben hierbij gevoegd, dat des middags tusschen twee en drie uren, terwijl de eerste officiele berigten gehoord, en de munitie op de [illegible] werd, [illegible] plaats had.

val zoude hebben te kennen gegeven, dat hij tegen den avond ernstige ongeregeldheden te gemoet zag.

— De *Gazette de France* verhaalt hare lezers, dat in de aanstaande maand October, hetzij te Berlijn, hetzij te Frankfort, een kongres zouden bijeenkomen. Men zoude zich alsdan met de zaken van Italien, Duitschland, Spanje en Portugal bezig houden, en vooral zouden eenige der mogendheden van het vaste land, aldaar eene officiele verklaring van hun gedrag gedurende de laatste drie jaren in het licht geven, en tevens een gewigtig besluit aan den dag brengen, waarbij het stelsel voortaan vaster gevestigd, om niet in de binnenlandsche aangelegenheden van Frankrijk tusschen beide te treden, doch waaruit tevens zoude blijken, hoe men eene erkenning, die geheel tegen hunne beginsels strijdig is, hebbe te verstaan. De laatste akte van het kongres zou de officiele toezegging eener aanstaande ontwapening zijn.

— De fondsen waren heden (25 Junij) genoteerd: de 5 pCt. kont. 103,90; op tijd 103,90; de 3 pCt. kont. 77,50; op tijd 77,60; Nap: renten kont. 91,50; op tijd 91,55; Sp: passet: kont. en op tijd 78½ [illegible] pCt. 46¾; Cortes 16¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 25sten Junij.

De wetgevende raad van het kanton Neufchatel heeft voor eenige dagen nagenoeg met eenparige stemmen besloten, het ontwerp eener nieuwe bondsakte niet in overweging te nemen.

— Onderscheidene Zwitsersche dagbladen spreken met veel belangstelling van eene bijzondere zending, welke onlangs de Fransche gezant bij het bondgenootschap te Sitten (Sion) had volbragt. Het schijnt dat het Fransch gouvernement bedacht is geweest dat het kanton Walliserland, nadat de openbare meening zich in dien geest heeft uitgesproken, tot het besluit mogt komen om zich van het bondgenootschap af te scheiden, en hetzij aan de protesteerende bondsleden van Bernen, hetzij aan de Sardinische Staten aan te sluiten. Het gevolg van het een en ander zoude zijn, dat de gewigtige militaire positie, welke dit kanton oplevert, en bepaaldelijk de groote weg over den Simplon als geheel onverdedigd moest beschouwd worden, en daar dit aan het Fransche Rijk niet onverschillig kan zijn, heeft hetzelve den heer de *Rumigny* gelast om de bedoelde afscheiding door alle middelen te verhoeden.

ENGELAND.

LONDEN, den 26sten Junij.

Gisteren [illegible], op aanzoek van den markies *van Lansdowne*, de tegen [illegible] de erde zijde overweging der resolutien betrekkelijk de vernieuwing van het charter der Oost-Indische compagnie, tot Vrijdag over acht dagen uitgesteld.

Dien zelfden avond zijn in het voornoemde huis, op de voordragt van den graaf *Ripon*, de resolutien, ten opzigte van de emancipatie der negerslaven in de Britsche kolonien in West Indie, in overweging genomen, en na vrij lange debatten tevens doorgegaan.

— Volgens de *Sun*, heeft Z. Britsche M., als opperhoofd van de kerk, door den aartsbischop van Canterbury, aan de gezamenlijke bisschoppen, welke in het parlement zitting hebben, en vooral aan 6 of 7 hunner, een schriftelijk verwijt doen toesenden over hun onbescheiden en onvoorzigtig gedrag bij het stemmen, eenige dagen vroeger, over de Portugesche aangelegenheden, en hen zelfs herinnerd dat, zoo voortgaande, het verlies van hun regt van zitting in het parlement daarvan het gevolg zou kunnen zijn.

— Het Ministerie heeft, om den tegenstand, waarmede de Lords de wet over de Ierssche kerkhervorming bedreigen, te verminderen, een artikel daaruit doorgeschrapt, dat hoofdzakelijk aan de leden van het Hoogerhuis mishaagde. De oppositie in het Huis der Gemeenten heeft zich hier tegen verklaard, doch is door de meerderheid overstemd geworden. Dit bewijs van zwakheid der Ministers heeft bij hunne vrienden een onaangenamen indruk gemaakt.

Nadat het Huis het amendement van sir *R. Peel*, houdende, dat alle beneficien van niet meer dan 300 ponden sterling taxvrij zouden zijn, aangenomen en de nog overig gebleeven bepalingen der wet op de Ierssche kerkhervorming goedgekeurd had, is het rapport over dit ontwerp gister voorgedragen en bepaald, dat het vrijdag in nadere overweging zal komen. Hierop wil de heer *Shiel* voorstellen om het inkomen der aartsbisschoppen van Ierland op 4,500 en dat der bisschoppen op [illegible] pond te verminderen, en het eigendom der kerk onvervreemdbaar van den Staat te verklaren.

De heer *Fergus O'Connor* heeft zijne motie, wegens het inkrimpen der Unie, tot den 13 July uitgesteld en zich verbonden haar dan ter tafel te brengen.

De heer *Buckingham* heeft zijne aangekondigde motie, over het afschaffen van het slaan der soldaten, ingetrokken, op de verzekering van den secretaris van oorlog, dat het Gouvernement besloten had, het toepassen van lijfelijke straffen bij het leger zoo veel te verminderen, als het behoud van de krijgstucht zou gedoogen.

— Luidens eene verklaring van den minister *Stanley*, zoude vraag dienaangaande aan Lord Durham, is het zeker stellig voornemen van het Ministerie, dadelijk de tegenwoordige bijeenkomst van het parlement de bill te doen voorafgaan, ter vervanging der emancipatien en de vernieuwing van het octrooi der Oost-Indische compagnie ter tafel te brengen en geheel te doen afhandelen.

— Sir *Charles Bagot*, laatst ambassadeur van Groot-Brittanje aan het hof der Nederlanden, heeft zijn staatkundige loopbaan verlaten en ontvangt als ambassadeur van den eersten rang een pensioen van 2,000 pond sterling. Sedert zijn vertrek werden de zaken te 's Gravenhage door den heer *Jerningham* waargenomen, die attaché was bij de ambassade van sir *Charles*; thans is hij tot eersten secretaris van legatie benoemd en blijft voorloopig als chargé d'affaires de eenige diplomatieke agent van Engeland te 's Hage.

— Onze 3 pCts. gecons. bleven hier gisteren ter beurze 89⅝ à 90; en de Hollandsche 2½ pCts. 49 à 49¼.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwtijdingen.

Duitschland. — Dr. Choulz, voormaals Hoogleeraar te *Giessen* bekend door zijne Staatkundkundige schriften, is te *Rödelheim*, nabij *Frankfort* overleden. — De Aartspriesters en Notabelen der onderscheidene Eparchien van *Griekenland* hebben eenen brief geschreven aan den koning van *Beijeren*, tegenwoordig bestemd, om hunne hulde toe te brengen aan de verdiensten van den geleerden Griekenvriend Fr. Thiersch. In dien brief wordt de stelling gevestigd, welker betrachting voor de *Grieken* vooral zoo hoog noodzakelijk is, dat de beschaving van den geest de eenige ware grondslag is van het geluk van elke natie.

Rusland. — De Staatsraad Struwe, Hoogleeraar te *Dorpat*, houdt zich sedert eenigen tijd bezig met een werk te schrijven over de Astronomische waarnemingen, welke gedurende den laatsten veldtocht in *Turkije*, zoowel door de Russische officieren, als door andere personen gedaan zijn. Deze waarnemingen moeten zeer belangrijk zijn en onder anderen strekken om de juiste ligging van *Ardrot*, *Erzekum*, *Kar* en eene menigte steden op de beide Donau-oevers en de Zwarte Zee te bepalen. De Generale Staf des Keizers heeft zich bereidvaardig aan Prof. Struwe alle verlangde inlichtingen te geven. — De Regering van *Zweden* heeft het voorstel aangenomen, haar door het Russisch Gouvernement gedaan, om gedurende dezen zomer gezamentlijk geodesische werkzaamheden te laten verrigten, ten einde eene naauwkeurige opneming te doen der kusten van de Oostzee, en om eene chronometrische correspondentie zamen te stellen tusschen de Sterrewachten van *Petersburg*, *Stokholm*, *Koppenhagen* en *Altona*.

Zwitserland. — Te *Geneve* heeft de Improvisator Vindocci zich doen hooren. Hoezeer hij zich niet tot de hoogte van Sgricci kan verheffen, overtreft hij echter de meeste Improvisatoren, die men tot hiertoe gehoord heeft. Men heeft onder zijne improvisatien bijzonder opgemerkt die op den dood van Cezar en op de Cholera, eenige schoone couplets op eene Poolsche vrouw, die hare kinderen ter dood brengt, liever dan ze naar *Siberië* te laten gaan, en eene schoone ode op Menotti. Bij sommige stukken heeft hij muzijk van zijne eigene compositie gevoegd en zijne verzen gezongen, geaccompagneerd door het uitmuntend pianospel van de Princes Belgioso.

Italië. — Het Philologisch Genootschap van *Herculanum* heeft een prijs uitgeloofd van 600 ducaten voor het beste werk (in het Italiaansch of Fransch), waarin de bestemming zal worden aangetoond van elk der particuliere gebouwen van *Pompeji*, tot in de geringste bijzonderheden omtrent de betrekking, waarin elk gedeelte stond tot het huisgezin, zoodat het werk eene naauwkeurige vergelijking zal kunnen opleveren tusschen het huiselijk leven der ouden en der nieuweren. Het werk zal door het gezag van Grieksche en Latijnsche schrijvers en andere Archeologische bewijzen moeten gestaafd worden.

Spanje. — De koning, onderrigt zijnde, dat men voornemens was het huis af te breken, 't welk bewoond door den schrijver van *Don Quichotte*, Michel Cervantes, heeft beteekend van den eigenaar gekocht, en zal het nu doen opmaken. In de gevel zal een borstbeeld van den beroemden schrijver in wit marmer geplaatst worden, waarvan de vervaardiging is opgedragen aan den Heer Esteban de Agreda, Directeur van de Koninklijke Akademie van *San Fernando*.

Frankrijk. — Het Geologisch Genootschap hier te lande, 't welk reeds bijna 300 leden telt, heeft de gewoonte om alle jaren eene vereeniging te houden tot praktische waarnemingen in een of ander gewest van *Frankrijk*, 't welk eenige belangrijkheid heeft voor de Geologische studien. Dit jaar is daartoe het landschap *Auvergne* bepaald, 't welk uitmunt van de menigte volkanen en verstrooide heuvelen, welke er gevonden worden, en door den weligen wasdom van het plantenrijk zeer merkwaardig is. Deze vereeniging zal den 25sten Augustus aanstaande worden geopend. — Er is in het licht gekomen eene Fransche vertaling van een werk door den Graaf Adolf Krosnowski, voormalig Majoor bij de Poolsche Infanterie, thans te *Parijs* zich ophoudende, in het Poolsch geschreven, kort voor dat *Warschau* in de handen der *Russen* viel. Het heeft ten titel: *Angelique, ou l'anneau nuptial, histoire polonaise contemporaine.* De inhoud is van geschiedkundigen aard en schildert bijzonder ook den heldenmoed der Poolsche vrouwen, tijdens den laatsten opstand. — De Schilder Horace Vernet is den 8sten dezer uit *Algiers* en *Bona* te *Toulon* teruggekomen. Hij heeft eene afdeeling Ruiterij op eene groote verkenning vergezeld en een groot aantal schetsen medegebragt, welke hem voor zijne te vervaardigen schilderstukken dienen zullen. — De nagelaten boekerij van wijlen den Baron Dacier, waarvan de verkooping is aangekondigd tegen den 8sten dezer, is zeer rijk in alle vakken van Letterkunde en bevat onder anderen de meest volledige verzameling van alle werken over de oude en nieuwe Geschiedenis van *Frankrijk* en van alle deszelfs steden en over de Genealogie der aanzienlijkste familiën. — De Duitsche Letterkunde begint hier meer en meer opgang te maken. De historische werken van Fr. Schlegel en H. Heine over de nieuwere Geschiedenis van Duitschland worden Fransch vertaald en worden met veel belangstelling gelezen, en Schlegels klassische werk zal zelfs als een prijsboek voor de hoogere klassen worden aangenomen. Bopps *Vergelijkende Spraakleer* is in de handen van alle Fransche taalkundigen. Van von Hammers *Geschiedenis der Osmanen* is reeds het eerste deel in het licht, en aan deszelfs vertaling werken twee Duitschers, een Fransche Orientalist, en een *homme de Lettres*. Eene vertaling van alle de werken van Goethe wordt ook verwacht, en de boekhandelaars Treuttel en Würtz zijn de uitgaaf begonnen eener vertaling van het *Conversations-Lexicon*, onder den titel van *Encyclopédie des Gens du monde*, alschoon deze onderneming aanmerkelijk belemmerd wordt door de uitgave van het oorspronkelijk Fransche *Dictionnaire de la conversation et de la lecture*. Het overzigt over de Duitsche Letterkunde van Heine, in de *Europe Littéraire*, heeft ongetwijfeld bijgedragen, om dezen smaak gaande te houden. Wat dit laatste artikel betreft, zoo zegt men, dat de Minister de Broglie zeer gevoelig is over de scherpe aanmerkingen, welke Heine zich veroorloofd heeft tegen August von Schlegel, en deswege in een Letterkundig blad tegen Heine zal laten te velde trekken. August v. Schl. is voornamelijk aan den Heer de Broglie het kruis van het Legioen van eer verschuldigd, en de Minister is daarenboven de schoonzoon van Madame de Staël, die in zeer vriendschappelijke betrekking stond met August Wilhelm von Schlegel.

Engeland. — De taalkundige navorscher van het *Sanskrit* Wilson is uit *Indië* te *Oxford* aangekomen, en stelt zich voor onverwijld een cursus te openen. — De Heer W. D. Saull heeft bekend gemaakt, dat hij, uit verlangen, om zoo veel mogelijk nuttige kennis onder het algemeen te verspreiden, alle Donderdagen te elf uur, zijn Geologisch kabinet zal openzetten voor allen die verlangen zich in dit vak van kennis te oefenen. Dit kabinet bevat ettelijke duizenden voorwerpen tot bewijs en opheldering van de omwentelingen welke de oppervlakte van onzen aardbodem ondergaan heeft, en van de daarmede in verband staande voortbrengselen op denzelven. De Heer Saull, wiens ijver in dezen geheel belangeloos is, zal allen, die dit verkiezen en op de aangekondigde dagen en uur verschijnen, door zijn kabinet rondleiden en hun de aanwezige voorwerpen verklaren. — De heer Brunel heeft de actiehouders van den *Tunnel* twee berekeningen voorgelegd der voltooijing van het werk, de eene, om denzelven voor voetgangers bruikbaar te maken, beloopt 144,000 p. st. de andere om van beide zijden van de *Teems* den weg onder de rivier voor rijtuigen geschikt te maken, eene som van 248,000 p. st.

Nederlanden. — Als eene belangrijke Typographische onderneming verdient de aandacht een herdruk in 4to. formaat van onze oude Staten-overzetting des Bijbels, welke ten perse is bij de Gebroeders Thieme te *Arnhem* en *Nijmegen*. De uitmuntendheid der Staten-overzetting, waarbij de Hoogduitsche vertaling van Piscator ten grondslag is genomen, is door alle geleerden erkend, ook met betrekking tot de zuiverheid van taal. Doch in de twee eeuwen, welke sedert de vervaardiging dier overzetting verloopen zijn, is niet alleen eene geheel andere spelling in gebruik gekomen, maar heeft ook onze geheele taal eene groote verandering ondergaan, zoodat in den Staten-bijbel zeer vele thans verouderde woorden voorkomen en spreekwijzen, welke door weinigen verstaan worden. Het oogmerk van den aangekondigden herdruk, waarbij de kantteekeningen niet zullen gevonden worden, is, om de Staten-overzetting, wat het wezenlijke betreft, te behouden, maar stijl en spelling naar de hedendaagsche schrijfwijze te veranderen. Een proefblad bij het *Prospectus* van inteekening gevoegd, doet de wijze van behandeling en uitvoering genoegzaam kennen. — De Raad der stad *'s Gravenhage* heeft op den 25sten dezer, in plaats van den algemeenen betreurden Kappeyne van de Coppello, tot Rector der Latijnsche scholen dier stad benoemd den Heer C. Bax, Doctor in de Letteren en tot dus verre Conrector aldaar, en in deszelfs plaats tot Conrector den Heer W. F. Schey, Doctor in de Letteren en eersten Praeceptor dier scholen. — Op den 25sten dezer, verjaardag der verschijning van den *Aziatischen Braakloop* op Scheveningen, is, onder mededeeling aan den Raad, door Burgemeester en Wethouders van *'s Gravenhage* uitgereikt:

1°. Aan de achttien Doctoren, welke op zulk eene uitstekende als belangelooze wijs de geneeskundige wacht op het Raadhuis hebben waargenomen, te weten, de heeren: *S. E. Stein*, *C. J. B. Scheidler*, *W. H. Mirandolle*, *J. H. van de Wateling*, *W. H. Meijer*, *D. W. Kruyenbrink*, *L. F. Kerael*, *B. van Gogh*, *J. G. Hasselman*, *G. H. Wachter*, *W. F. P. Kiehl*, *J. Bouwer Starck*, *P. A. Jelles*, *J. F. J. Baerken*, *M. Dingemens*, *W. Loup*, *C. E. U. Mergell*, *S. van Praag Heymans*, en wijders aan de heeren *J. F. d'Aumerie*, *A. Moorman*, van Amsterdam, *P. J. C. Ledeboer*, van Rotterdam, en *L. F. Mouton*, van 's Gravenhage, welke den geneeskundigen dienst te Scheveningen in die moeijelijke dagen hebben waargenomen, gelijk mede, ten slotte, aan de heeren *J. P. Mondt*, Lid, en *G. Delprat*, Secretaris der *Cholera-Commissie* te 's Gravenhage, aan elk eene gouden Doos, versierd met het wapen dezer stad, en behelzende, voor al de geneeskundige heeren een op pergament geschreven diploma, van den navolgende inhoud:

Hulde van 's Gravenhage's bevolking,
aan den verdienstelijke Geneesheer
N. N.
voor de edelmoedige hulp aan haar verleend, bij de
[illegible]
Namens de dankbare ingezetenen aangeboden door Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage, op den 26 Junij 1832.
COPES van CATTENBURCH.
Ter ordonnantie van dezelve,
M. Evaats.

2°. Aan de Heeren Med. Doctoren *C. H. Smeets* en *G. J. van Doeveren*, welke den dienst in de Stads Hospitalen alhier hebben gesurveilleerd (hebbende de heeren *Wattenburg* en *de Beer* reeds voorloopig bewijzen der erkentenis van de Regering gehad) en verder aan de heeren Apothekers, die de geneeskundige wacht op het Raadhuis hebben geadsisteerd, den heer Stads Apotheker *de Lange*, en deszelfs zoon die bij het voorzien van geneesmiddelen op eene uitstekende wijze den geheelen tijd ten dienste gestaan, aan den heer *Hoek*, die de verpleging in het hospitaal voor den heelkundigen dienst heeft waargenomen, den baasmeester *Pronk*, welke op Scheveningen de gezondheidsmaatregelen volijverig heeft helpen surveilleren, en eindelijk den timmerbaas *Heyers*, voor de daarstelling en het onderhouden gedurende der Hospitaalgebouwen, en der silver huisraad, aan elk een standaarden in zilver. Terwijl,

3°. Ten slotte, aan elk der twaalf heeren, die de lijkopeningen op de begraafplaats ter constatering der kwaal hebben bijgewoond, waaronder behalve de raad-adviseur *van Maanen* de volgende genees- en heelkun-

digen: Dr. *C. G. Ontyd*, Dr. *W. H. Mirandolle*, Dr. *G. H. Wachter*, Dr. *W. F. P. Krent*, Dr. *W. Loup*, Dr. *G. J. van Deventer*, Dr. *P. J. D. Beckers*, Dr. *D. J. A. Arntzenius*, en *D. de Roda de Meyer*, is gezonden een afschrift van het proces-verbaal van de uitslag van dat hooggewigtig onderzoek, in een zeer fraaije rood marokijnen portefeuille, versierd met het gouden wapen der stad en begeleid door de navolgende missive:

WELEDEL ZEERGELEERDE HEER!

Toen de lang gevreesde *Cholera* het eerst haren voet zette op den vaderlandschen bodem en wel op het grondgebied van deze stad, zoo zagen wij op uwe uitnoodiging naar de verzamelplaats der dooden, om aldaar het onderzoek bij te wonen, hetwelk op de lijken der drie eerste slagtoffers stond plaats te grijpen.

In de onzekerheid, tot welken graad de besmettelijkheid dezer ons nog onbekende ziekte kon gaan, was uwe tegenwoordigheid op deze eindplaats van alle menschelijke ellende ons niet slechts een levend en treffend bewijs van uwe bereidvaardigheid, om aan onze zorgen voor het heil der maatschappij de hoogste beantwoorden, maar meer dan dat, van uwe edele, zelfopoffering, welke het ter zijde stelde alle overige bedenkingen van eigene veiligheid, wanneer het die der geheele bevolking gold.

Wij weten niet op hoedanige wijze later de gevoelens van erkentenis uit te drukken, die uwe belangstelling in het behoud der maatschappij ons inboezemt, dan door U een afschrift aan te bieden van het proces-verbaal, waarbij de roem, die deze gemeente moest treffen, buiten allen twijfel werd gesteld, en het welk altijd gedenkwaardig stuk uw naam prijkt onder die der verdienstelijke mannen, welke dit pijnlijk onderzoek, gedurende ettelijke uren, in een enig doodenhuis hebben bijgewoond.

Wij verzoeken u bij deze gelegenheid wel de verzekering te willen aannemen van de hoogachting, daarop uw edel en volijverig gedrag U bij ons, bij uwe stadgenooten en bij alle ware menschenvrienden aanspraak geeft.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

COOPES VAN CATTENBURGH,

Ter ordonnantie van deselve,

M. EMANTS.

— Hoezeer de omstandigheden, waarin wij sedert 3 jaren verkeeren, niet zeer geschikt schijnen tot aanmoediging der Fraaije Kunsten, heeft echter de verkooping der Schilderijen en Teekeningen, nagelaten door den Heer C. BRANDT, welke in de afgeloopen week te *Rotterdam* heeft plaats gehad een blijk opgeleverd, dat de konst hier te lande hog op hoogen prijs wordt gesteld. Dit kabinet, bestaande uit 120 Schilderijen, meest alle van *Hedendaagsche Nederlandsche* Meesters, heeft eene som opgebragt van *f* 19,890, terwijl 5 Kunstboeken met Teekeningen en enkele ingebondene Prentwerken ruim *f* 4000 gegolden hebben. Onder de Schilderijen heeft men opgemerkt een Hollandsch landschap met vee, door J. KOELL van *Utrecht*, verkocht voor *f* 1410, een landschap met vee, door B. P. OMMEGANCK, voor *f* 1010. Een bevige storm op de Zeeuwsche stroomen, door J. C. SCHOTEL, voor *f* 1305. Een binnenkamer met kaarslicht en, doodwild, door M. VERSTEE, voor *f* 1635. — De Heer B. T. LUBINK WZ. heeft zich als Schrijver, vooral door zijne *Gedachten en Beelden*, waarvan eene tweede oplage heeft moeten geschieden, reeds zoo gunstig doen kennen, dat zijn naam op den titel reeds eene aanbeveling geworden is. Er is dus geene twijfel aan of zijn gisteren uitgekomen *Pandora, Lektuur voor den beschaafden stand*, zal bij ons lezend publiek welkom zijn. Het eerste stukje ligt daarvan het nieuwe en de schrijver stelt zich voor, jaarlijks hoogstens drie zulke stukjes te leveren. Het bevat korte stukjes, bespiegelingen, aan- en opmerkingen over verschillende zaken, waarin wijsgeerige behandeling en oplettendheid op eene uitmuntende wijze zijn vereenigd. De fraaije druk en nette uitvoering doen de drukkers en den boekwinkel van de Heeren SIPP en BENZAKER eer aan.

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

VRIJDAG, *den 28sten Junij*.

TARWE: Oude witbonte Poolsche, de 127 ℔ *f* 275; — Kubanka, de 130 ℔ *f* 233. — Lobekker, de 125 ℔ *f* 207.

ROGGE: Nieuwe Rus 119 ℔ *f* 170. — Oude gedroogde, 115 ℔ *f* 172. — Archangel 117 ℔ *f* 180. — Oude Pruissische 115 ℔ *f* 176.

GARST: Rostocker 105 ℔ *f* 102.

Beurs-prijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 28sten Junij*.

	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 1/2 uur.
Nieuwe Leening	5	90⅛		
Werkel. schuld	2½	48	48	48
Dito dito	5	89	89⅛	89⅛
Uitgestelde dito		15⅝	15⅝	
Kasbill. dito		22	22	22
Amort. Syndic.	4½	84		
Dito dito	3½	69	69	69
Schatkistbiljett.	6	101⅛	101	101
Oorlogsgelden	5	99		
Leening 1824	5	102		
Handel-Maats.	5	93¾		
BELGIË.				
Inschr. Gesloten	5	78⅛	78⅛	78⅛
ENGELAND.				
Dito per 13 Mei	3			
SPANJE.				
Certificat. Amst.	5	70⅛	70⅛	70⅛
Dito *f* 1000	6	46½		
Uitgest. 3de Sch.	5	14⅞	15	14⅞
Cert. Hope 1000	5	10		
PORTUGAL.				
Certificat. A. D.	5			
Dito *f* 1000	5			
Uitgest. Cert.	5			
RUSLAND.				
Obl. *Hope* 1798	5	99		
Dito dito	5	100		
Dito te London	5	90⅛		
Certif. te Hamb.	5			
Inschrijv. Assig.	6	65 11/16	65¾	65 11/16
Certificat. dito	6	65⅝		
POLEN.				
Aand. Loot *fl* 300				
PRUISSEN.				
Dito dito R. 50		93⅛	93⅛	93¼
OOSTENRIJK.				
Dito dito *f* 100				
Dito dito » 250	4	406⅜	407	
Metalliek	5	91⅛	91⅛	
Dito Lond. gen.	5			
DIVERSEN.				
Oblig. Geldl.	5	94⅜		
Dito				
Cert. Stadsl. dito				
Ween. Bankact.	3			
DENEMARKEN.				
Leeningte Lond.	3			
BRAZILIEN.				
Dito *Rothschild*	5	68⅛	68⅛	68¼
CHILISCHE.				
Ditto Londen	5	29⅝	33⅛	

Voor het Rijk.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, VELDEN, WAARTEN

In het Provincie-Gerechtshof te Breda

In het Eerste Ressort

VERPACHTING VAN

ZAAI-LAN WEILANDEN.

DE AGENT VAN HET DOMEIN te *Breda* is daartoe gecommitteerd, zal, op *Donderdag*, den 4 Julij 1833, des voormiddags om 10 uren, ten overstaan van den Heer Burgemeester van *Teteringen*, ten huize en herberge van M. OONINK, op het *Speelhuis* in de Polder van *Beltrum*, voor den tijd van 4 en 5 jaren, publiek aan den genegebiedende verpachten

Eenige percelen ZAAI- en WEILANDEN, gelegen in de Gemeentens *Alphen* en *Ried*, *Princenhage*, *Ginneken* en *Teteringen*; breeder bij Billetten vermeld.

De Konditie van de Verpachting liggen, ter lezing, ten kantore van den Agent te *Breda*, alwaar nadere informatien te bekomen zijn.

De Agent voornoemd,

M. SMITS.

DIRECTE BELASTINGEN.

Degenen, welke hun verschuldigd PATENTREGT en PERSONELE BELASTING, over de *vier eerste* maanden van dit Jaar nog niet mogen hebben betaald, worden bij deze gewaarschuwd, ons, tot vermijding van kosten, de voldoening daarvan binnen de eerstkomende *drie dagen* te bewerkstelligen.

BREDA, den 28sten Junij 1833.

De Ontvanger der Directe Belastingen,

BEKKERS.

** De Notaris J. A. VAN DER FOELAART, residerende te *Helmond*, zal, namens JOANNES VAN DEN BOMEN, aldaar, en Zaturday den 6den Julij 1833, namiddags om 6 uren, ten huize en herberge van PETER KLUMPERS, aan de Markt te *Helmond*, provisioneel en *vierden* dagen daar definitief verkoopen:

1°. Eene wel gebouwde HUIZINGE en ACHTERHUIZINGE, op de Markt te *Helmond*, geschikt voor alle Bedrijven, belend de eene zijde het Raadhuis der Gemeente, de andere zijde *J. H. Sporenberg*.

2°. Eene nieuwgebouwde HUIZINGE van vier Woonkamers met Hoven, in de Amsidestraat te *Helmond*; belend aan de zijde de Weduwe *L. van Ettero* en andere, de andere zijde *H. van Gompelaar*.

TE KOOP OF TE HUUR

IN HET KAMP BIJ REYEN,

Een bijzonder recht getimmerde OFFICIERS CASTINE, bestaande uit eene extra fuitne Zaal, goede Keuken, Kelder, Woonkamer en verdere gemakken, gelegen in een zeer voordeelig gedeelte van het Kamp, en zelfs reeds besproken door een talrijk korps Officieren voor den tijd dat de 4de divisie zal kampeeren.

Nadere en zoo spoedig mogelijke informatien zijn te bekomen ten kantore van de Uitgevers dezer Courant.

*** Depôt du véritable *EAU ANTISYPHILITIQUE* de Luiscetus Abij de STRAATMAN, Apotheker te *den Vergulden Vijzel* te 's Bosch, welke zoo hier als elders met het beste gevolg aan het doel beantwoord heeft. De Prospectus is er *gratis* van te bekomen. Brieven *franco*.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE,

van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,

Julij 1833.

Van *Middelburg*.				Van *Rotterdam*.			
Dingsdag den	2,	's morg.	11 uur	Maandag den	1,	's morg.	5½ uur
Vrijdag »	5,	»	6 »	Woensdags »	3,	»	5 »
Zondag »	7,	»	7½ »	Zaturdag »	6,	»	7 »

*** Op heden is bij G. J. A. BEIJERINK, te *Amsterdam*, van de Pers gekomen en heeft alom verzonden:

PANDORA, *Lectuur voor den Beschaafden Stand*. Verzameld en uitgegeven door B. T. LUBINK WZ. 1ste stukje, met gravure. *f* 1,25.

Van de GEDICHTEN van BEELDEN, door *denzelfden Schrijver*, is een tweede druk ter perse, welke spoedig verkrijgbaar zal gesteld worden.

MERKWAARDIGHEDEN uit den Vrijheidszaal *Tableau der Nederlanders in België*, met Portret, 24 Platen en Kaart van het Tooneel des Oorlogs, ten Antwerpen (inhoudende 9) *Uitval der Bezetting van de Citadel*. 10) *Het opbrengen der genomene Belgische Schuiten*. 11) *Gevecht bij Hasselt*. 12) *Vlugt van* DAIBE *en* DE BRIEY, Bij Intekening — 1,40.

Te BREDA, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.